

EDUSKUNNAN VASTAUS 111/2001 vp

Hallituksen esitys laeiksi tietoyhteiskunnan palvelujen suojasta sekä rikoslain 38 luvun ja eräiden viestintälakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2000 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi tietoyhteiskunnan palvelujen suojasta sekä rikoslain 38 luvun ja eräiden viestintälakien muuttamisesta (HE 146/2000 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikennevaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 8/2001 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

eräiden suojauksen purkujärjestelmien kieltämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sovellettamisala

Tätä lakia sovelletaan televerkon avulla tarjottavien tietoyhteiskunnan palvelujen suojaamiseen niiden suojauksen purkujärjestelmien oikeudetonta käyttöä vastaan.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *tietoyhteiskunnan palvelulla* televerkon avulla tarjottavaa, maksullista ja erityisellä teknisellä järjestelmällä suojattua televisiolähetystä, radiolähetystä ja vastaanottajan henkilökohdaisesta pyynnöstä toimitettavaa etäpalvelua

sekä erityisellä teknisellä järjestelmällä toteutettavan suojauksen tarjoamista edellä mainittuihin palveluihin; sekä

2) *suojauksen purkujärjestelmällä* sellaista laitetta, tietokoneohjelmaa tai muuta järjestelmää taikka järjestelmän olennaista osaa, jonka tarkoituksena on poistaa televerkon avulla tarjottavan palvelun erityisellä teknisellä järjestelmällä toteutettu suojaus.

3 §

Suojauksen purkujärjestelmää koskeva kiello

Suojauksen purkujärjestelmän oikeudeton hallussapito, käyttö, valmistus, maahantuonti, kaupanpito, vuokraus, levittäminen, myynninedistäminen, asentaminen ja huolto on kielletty.

4 §

Markkinavalvonta ja tarkastus

Viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain soveltamista.

Viestintäviraston määräämät tarkastajat valvovat 3 §:ssä tarkoitettua toimintaa ja siinä säädetyn kiellon noudattamista.

Tarkastajalla, joka esittää selvityksen Viestintäviraston antamasta määräyksestä, on oikeus valvonnan suorittamiseksi päästä paikkaan, jossa on suojauksen purkujärjestelmä tai jossa sellaisen todennäköisin syin epäillään olevan. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa, ellei ole erityistä syytä epäillä, että 6 §:n 2 momentin tai rikoslain (39/1889) 38 luvun 8 a §:n säännöksiä on rikottu.

5 §

Tutkittavaksi ottaminen

Jos todennäköisin syin epäillään, että suojauksen purkujärjestelmän maahantuontia, kaupantaitoa tai vuokrausta koskevia säännöksiä on rikottu, tarkastajalla on oikeus ottaa suojauksen purkujärjestelmä tutkittavaksi sekä kieltää tutkimuksen ajaksi sen kaupantaito ja muu edelleen luovuttaminen. Tutkimus on suoritettava viivytyksettä.

Sille, jolta suojauksen purkujärjestelmä on otettu tutkittavaksi, on annettava todistus, josta ilmenee tutkittavaksi otetun omaisuuden määrä ja tutkittavaksi ottamisen syy.

6 §

Rangaistussäännös

Rangaistus suojauksen purkujärjestelmärikkoksesta säädetään rikoslain 38 luvun 8 a §:ssä.

Joka muutoin kuin 1 momentissa mainitussa säännöksessä tarkoitettulla tavalla tahallaan rikko 3 §:ssä säädettyä kieltä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *suojauksen purkujärjestelmärikkomuksesta* sakkoon.

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä suojauksen purkujärjestelmärikkomuksesta, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi taikka ellei erittäin tärkeä yleinen etu vaa di syytteen nostamista.

7 §

Virka-apu

Viestintävirastolla on oikeus saada virka-apua poliisilta, tulliviranomaisilta ja rajavartiolaitokselta tämän lain säännösten täytäntöönpanemiseksi.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

rikoslain 38 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 38 luvun 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 578/1995, sekä
lisätään 38 lukuun, sellaisena kuin se on siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, uusi 8 a ja 11 § seuraavasti:

38 luku

Tieto- ja viestintärikoksista

8 a §

Suojauksen purkujärjestelmärikos

Joka eräiden suojauksen purkujärjestelmien kieltämisestä annetun lain (/) 3 §:ssä säädetyn kiellon vastaisesti ansiotarkoituksessa tai siten, että teko on omiaan aiheuttamaan huomattavaa haittaa tai vahinkoa suojatun palvelun tarjoajalle, valmistaa, tuo maahan, pitää kaupan, vuokraa tai levittää suojauksen purkujärjestelmää, mainostaa sitä taikka asentaa tai huoltaa sitä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa tai yhtä ankaraa rangaistusta, *suojauksen purkujärjestelmärikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

10 §

Syyteoikeus

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä viestintäsalaisuuden loukkauksesta, törkeästä viestintäsalaisuuden loukkauksesta, tietomurrosta tai suojauksen purkujärjestelmärikoksesta, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi tai ellei rikoksenteijä rikosta tehdessään ole ollut yleistä posti- tai teletoimintaa harjoittavan laitoksen palveluksessa taikka ellei erittäin tärkeä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

11 §

Menettämisseuraamus

Edellä 8 a §:ssä tarkoitettu suojauksen purkujärjestelmä on tuomittava valtiolle menetetyksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

telemarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä huhtikuuta 1997 annetun telemarkkinalain (396/1997) 4 §:n 22 kohta ja 25 § sekä

muutetaan 3 §:n 6 momentti, 8 §:n 3 momentti, 39 §:n otsikko ja 1—3 momentti sekä 45 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 6 momentti ja 8 §:n 3 momentti laissa 566/1999, seuraavasti:

3 §

Soveltamisala

Telepäätelaitteiden ja eräiden muiden laitteiden maahantuonnissa, myynnissä, kaupanpidossa, käytössä ja myynninedistämisessä on lisäksi noudatettava, mitä 7 luvussa säädetään.

8 §

Teleyrityksen velvollisuudet

Jos 2 momentin 3 kohdasta aiheutuvat tehtävät edellyttävät toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä teletoinnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata valtion varoista tai huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettua huoltovarmuusrahastosta, jollei toimenpiteen tilaaja suorita teleyritykselle siitä aiheutuvia kustannuksia. Telekuuntelusta ja televalvonnasta vastaava viranomainen suorittaa teleyritykselle 2 momentin 3 a kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä ministeriön vahvistamat maksut, joita määrättäessä otetaan huomioon teleyritykselle toimenpiteestä aiheutuvat välittömät kustannukset sekä kohtuullinen korko siitä pääomasta, jonka teleyritys on joutunut sijoittamaan laitteisiin ja ohjelmistoihin, joilla televerkko tai telepalvelu on varustettu 4 momentin 1 kohdan nojalla annettujen määräysten mukaisesti.

39 §

Markkinavalvonta ja tarkastus

Viestintäviraston määräämät tarkastajat valvovat telepäätelaitteiden maahantuontia, kaupanpitoa ja myynninedistämistä.

Tarkastajalla, joka esittää selvityksen 1 momentissa tarkoitettua Viestintäviraston antamasta määräyksestä, on oikeus valvonnan suorittamiseksi päästä paikkaan, jossa telepäätelaitte on tai jossa sen todennäköisin syin epäillään olevan. Tarkastusta ja valvontaa ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa, ellei ole erityistä syytä epäillä, että 45 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan säännöksiä on rikottu.

Jos todennäköisin syin epäillään, että telepäätelaitteen maahantuontia tai kaupanpitoa koskevia säännöksiä on rikottu, tarkastajalla on oikeus ottaa laite tutkittavaksi sekä tutkimuksen ajaksi kieltää laitteen kaupanpito ja muu edelleen luovuttaminen. Tutkimus on suoritettava viivytyksettä. Sille, jolta laite on otettu tutkittavaksi, on annettava todistus, josta ilmenee tutkittavaksi otetun omaisuuden määrä ja tutkittavaksi ottamisen syy.

45 §

Teletoinnasta annettujen säännösten rikkominen

Joka tahallaan

1) liittää telepäätelaitteen yleiseen televerkkoon vastoin 15 §:n 1 momentin 4 kohdan säännöstä,

2) rikkoo telepäätelaitteiden maahantuontia, myyntiä ja kaupanpitoa koskevia 23 §:n säännöksiä,

3) suorittaa 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun työn ilman säännöksessä tarkoitettua valtuutusta tai

4) laiminlyö televerkon omistajalle 13 §:ssä säädettyt velvollisuudet,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *teletoiminnasta annettujen säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (565/1999) 2 §:n 3 momentti, 5 §:n 2 momentti, 8 §:n 2 momentti ja 27 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 §

Sovelletamisala

Tätä lakia sovelletaan yleisen televerkon välityksellä tapahtuvaan muusta kuin yleisestä televerkosta lähtevään tai sinne tulevaan televiestintään, jos muu kuin yleinen televerkko on liitetty yleisen televerkon osaksi tai yleisen televerkon liittymään. Tämän lain 4 ja 5 §:ää sovelletaan kuitenkin kaikkeen televiestintään.

5 §

Televiestinnän suojaus

Televiestinnän teknisen suojauksen purkavan järjestelmän oikeudeton hallussapito on kiellet-

ty. Viestintävirasto voi antaa luvan tällaisen järjestelmän hallussapitoon.

8 §

Poikkeusoloihin varautuminen

Jos 1 momentista aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä teleyrityksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata valtion varoista tai huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitetusta huoltovarmuusrahastosta, jollei toimenpiteen tilaaja suorita teleyritykselle tästä aiheutuvia kustannuksia.

27 §

Yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta annettujen säännösten rikkominen

Joka tahallaan

1) rikkoo 5 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa,

2) laiminlyö 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun teletoiminnan turvasta huolehtimisen,

3) käsittelee tunnistamistietoja 9—13 §:ssä säädetyn vastaisesti tai

4) käyttää televiestintää suoramarkkinointiin 21 §:n vastaisesti,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta annettujen säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

viestintähallinnosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan viestintähallinnosta 29 päivänä kesäkuuta 2001 annetun lain (625/2001) 2 §:n 1 kohta seuraavasti:

2 §

Viestintäviraston tehtävät

Viestintäviraston tehtävänä on:

1) huolehtia telemarkkina-laissa (396/1997), radiolaissa (/), postitoimintalaissa (907/1993), televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa (744/1998), valtion televisio- ja radiorahastosta annetussa laissa (745/1998), yksityisyyden suo-

jasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta annetussa laissa (565/1999) sekä eräiden suojauksen purkujärjestelmien kieltämisestä annetussa laissa (/) sille säädettyistä tehtävistä; sekä

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 2001